

פרשת קרח – שני

(יד) אָף לֹא אֶל-אָרֶץ זָבֹת חֶלֶב וּדְבַשׁ הֵבִיאוּתָנוּ וַתִּתֵּן-לָנוּ נַחֲלֹת שָׂדֶה וְכָרֶם הָעֵינִי הָאֲנָשִׁים הָהֵם תִּנָּקֶר לֹא נַעֲלָה:

יד בָּרֶם לֹא לְאֶרֶע עֲבָדָא חֶלֶב וּדְבַשׁ, אַעֲלִיתָנָא, וַיִּהְיֶה לָנָא, אַחְסָנָת חֶקְלִין וְכַרְמִין; הָעֵינִי גְבֻרִיא הָאֲנֹן, תִּשְׁלַח לַעֲוֹרָא לֹא נִסָּק.

רש"י א וַתִּתֵּן-לָנוּ: הַדָּבָר מוֹסֵב עַל "לֹא" הָאָמֹר לְמַעַלָּה, כְּלוּמָר לֹא הֵבִיאוּתָנוּ וְלֹא נָתַתְּ לָנוּ נַחֲלֹת שָׂדֶה וְכָרֶם, אָמַרְתָּ לָנוּ (שְׁמוֹת ג'): "אַעֲלֶה אֶתְכֶם מֵעֵנִי מִצָּרִים... אֶל-אָרֶץ וְגו'". מִשֵּׁם הוֹצֵאתָנוּ וְלֹא אֶל אָרֶץ זָבֹת חֶלֶב וּדְבַשׁ הֵבִיאוּתָנוּ, אֲלֹא גִזְרַתְּ עָלֵינוּ לְהַמִּיתָנוּ בַּמִּדְבָּר, שְׁאָמַרְתָּ לָנוּ (בַּמִּדְבָּר יד): "בַּמִּדְבָּר הַזֶּה יִפְּלוּ פְגָרֵיכֶם". הָעֵינִי הָאֲנָשִׁים הָהֵם תִּנָּקֶר וְגו': אֲפֹלוּ אַתָּה שׁוֹלַח לִנָּקֶר אֶת עֵינֵינוּ אִם לֹא נַעֲלָה אֵלֶיךָ, לֹא נַעֲלָה. הָאֲנָשִׁים הָהֵם: כָּאֵדָם הַתּוֹלָה קָלָלָתוֹ בַּחֲבֵרוֹ:

(טו) וַיִּיָּחַר לְמֹשֶׁה מְאֹד וַיֹּאמֶר אֶל-יְהוָה אֶל-תִּפְּן אֶל-מִנְחָתָם לֹא חֲמוּר אֶחָד מֵהֶם נִשְׁאֵאתִי וְלֹא הִרְעֵיתִי אֶת-אֶחָד מֵהֶם:

טו וַתִּקֵּיף לְמֹשֶׁה, לַחֲדָא, וְאָמַר קָדָם יי, לֹא תִקְבִּיל בְּרַעְוָא קִרְבָּנֵהוּן; לֹא חֲמָרָא דְחַד מִנְהוּן, שְׁחָרִיתָ, וְלֹא אֲבָאִישִׁיתָ, לְחַד מִנְהוּן.

רש"י א וַיִּיָּחַר לְמֹשֶׁה מְאֹד: נִצְטָעַר עַד לְמָאד. אֶל-תִּפְּן אֶל-מִנְחָתָם: לְפִי פְשׁוּטוֹ: הַקְטָרֶת שֶׁהֵם מְקַרִּיבִים לְפָנֶיךָ מִחֹר, אֶל תִּפְּן אֵלֵיהֶם. וְהַמִּדְרָשׁ אוֹמֵר: יוֹדֵעַ אֲנִי שֵׁישׁ לָהֶם חֶלֶק בְּתַמִּידֵי צָבוּר, אָף חֶלְקָם לֹא יִקְבַּל לְפָנֶיךָ לְרָצוֹן, תִּנִּיחוּנוּ הָאֵשׁ וְלֹא תֹאכְלוּנוּ. לֹא חֲמוּר אֶחָד מֵהֶם נִשְׁאֵאתִי: לֹא חֲמוּרוֹ שֶׁל אֶחָד מֵהֶם נִטְלָתִי, אֲפֹלוּ (תַּנְחוּמָא) כְּשֶׁהִלְכֵתִי מִמִּדְיָן לְמִצְרַיִם וְהִרְכַּבְתִּי אֶת אִשְׁתִּי וְאֶת בְּנֵי עַל הַחֲמוּר וְהָיָה לִי לִטֹּל אוֹתוֹ הַחֲמוּר מִשְׁלָהֶם, לֹא נִטְלָתִי אֲלֹא מִשְׁלִי. וְתַרְגּוּם אוֹנֶקְלוֹס: "שְׁחָרִיתָ", לְשׁוֹן אֲרָמִי כִּךְ נִקְרָאת אֲנִיָּיא שֶׁל מֶלֶךְ שַׁחוּוֹר:

(טז) וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל-קָרַח אַתָּה וְכָל-עֲדַתְךָ הֵיוּ לִפְנֵי יְהוָה אַתָּה וְהֵם וְאַהֲרֹן מִחֹר:

טז וְאָמַר מֹשֶׁה, לְקָרַח, אַתָּה וְכָל כְּנִשְׁתְּךָ, הֵיוּ זְמִינִין לְקָדָם יי: אַתָּה וְאֲנֹן וְאַהֲרֹן, מִחֹר.

רש"י א וְהֵם: עֲדַתְךָ:

(יז) וַיִּקְחוּ אִישׁ מִחֲתָתוֹ וַנִּתְּתָם עֲלֵיהֶם קִטְרֶת וְהִקְרַבְתָּם לִפְנֵי יְהוָה אִישׁ מִחֲתָתוֹ חֲמִשִּׁים וּמֵאתַיִם מִחֲתַת וְאַתָּה וְאַהֲרֹן אִישׁ מִחֲתָתוֹ:

יז וְסָבּוּ גִבֹּר מַחֲתִיתִיָּה, וַתִּתְּנוּן עֲלֵיהוּן קִטְרֶת בְּסִמִּין, וַתִּקְרַבּוּן קָדָם יי גִּבֹּר מַחֲתִיתִיָּה, מֵאֲתָן וְחֲמִשִּׁין מַחֲתִין; וְאַתָּה וְאַהֲרֹן, גִּבֹּר מַחֲתִיתִיָּה.

רש"י א וְהִקְרַבְתָּם וְגו' אִישׁ מִחֲתָתוֹ: הַחֲמִשִּׁים וּמֵאתַיִם אִישׁ שִׁבְכָם:

(יח) וַיִּקְחוּ אִישׁ מִחֲתָתוֹ וַיִּתְּנוּ עֲלֵיהֶם אֵשׁ וַיִּשְׂיֻמוּ עֲלֵיהֶם קִטְרֶת וַיַּעֲמְדוּ פֶתַח אֹהֶל מוֹעֵד וּמֹשֶׁה וְאַהֲרֹן:

יח וְנִסִּיבּוּ גִבֹּר מַחֲתִיתִיָּה, וַיִּהְיֶה עֲלֵיהוּן אִישְׁתָּא, וַשׁוּיָאוּ עֲלֵיהוּן, קִטְרֶת בְּסִמִּין; וְקָמוּ, בְּתִרְעָ מִשְׁכָּן זְמָנָא וּמֹשֶׁה וְאַהֲרֹן.

(יט) וַיִּקְהַל עֲלֵיהֶם קָרַח אֶת-כָּל-הָעֵדָה אֶל-פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד וַיֵּרָא כְבוֹד-יְהוָה אֶל-כָּל-הָעֵדָה:

יט וְאֲכַנִּישׁ עֲלֵיהוּן קָרַח יֵת כָּל כְּנִשְׁתָּא, לְתִרְעָ מִשְׁכָּן זְמָנָא; וְאַתְגָּלִי יִקְרָא דִּי, לְכָל כְּנִשְׁתָּא.

רש"י א וַיִּקְהַל עֲלֵיהֶם קָרַח: (תַּנְחוּמָא) בְּדִבְרֵי לְצָנוּת; כָּל הַלֵּילָה הַהוּא הָלַךְ אֲצֹל הַשְּׁבָטִים וּפִתָּה אוֹתָם: "כְּסָבוּרִין אַתָּם שְׁעָלִי לְבָדִי אֲנִי מִקְפִּיד? אֲנִי מִקְפִּיד אֲלֹא בְשָׁבִיל כָּלְכֶם! אֵלּוּ בָּאִין וְנוֹטְלִין כָּל הַגְּדָלוֹת: לוֹ הַמְּלָכוֹת וְלֹאֲחִיו הַכֹּהֲנָה! עַד שֶׁנִּתְּפֹתוּ כָּלָם. וַיֵּרָא-כְבוֹד ה': בָּא בַּעֲמוּד עָנָן.